

Nåd vare med er och frid från Gud, vår Far, och Herren Jesus Kristus!

Predikotext är episteltexten Rom 8:24–28:

24 I hoppet är vi frälsta. Men ett hopp som man ser uppfyllt är inte längre något hopp. Vem hoppas på det han redan ser? 25 Men om vi hoppas på det vi inte ser, så väntar vi uthålligt.

26 Så hjälper också Anden oss i vår svaghet. Vi vet inte vad vi borde be om, men Anden själv vädjar för oss med suckar utan ord. 27 Och han som utforskar hjärtan vet vad Anden menar, eftersom Anden vädjar för de heliga så som Gud vill.

28 Vi vet att allt samverkar till det bästa för dem som älskar Gud, som är kallade efter hans beslut.

Herre, helga oss i sanningen. Ditt ord är sanning. Amen.

Vi ska i dag tala om det kristna livets tempus (tidsformer) och vad de har för betydelse just i dag på bönsöndagen: *det förgångna, det nuvarande och det kommande*. Med grammatikens termer kan vi tala om *preteritum, presens* och *futurum*. När jag gick i skolan talade vi om *imperfekt* för det som skett förr, men man vill numera säga preteritum som betyder dåtid, det förgångna.

Vårt textavsnitt finns i ett kapitel som beskriver friheten från fördömsen, eller den andliga döden. Paulus har tidigare talat om friheten från vreden (Rom 5), från synden (Rom 6) och från lagen (Rom 7). I kapitel 8 framställs döden som en fiende som besegras genom Livets Andes lag. Men döden ligger som en djup skugga över oss, inte bara över människorna, utan över hela skapelsen. Hundratals människor dör varje dag i krig. Därför suckar vi under lidanden och över det slaveri som skapelsen har blivit ställd under. Men blicken ska inte stanna kvar på det elände som vi upplever runt om och i oss, utan vi ska fästa vår blick längre framåt. Och inte bara längre framåt – den ska grundas långt tillbaka i tiden, i Guds kallelse och beslut långt innan världen blev skapad.

Det här för oss in i dimensioner som vår tanke har svårt att smälta. Därför ska vi försöka ta fram några enkla sanningar ur texten som inte är alldeles enkel, utan kan riskera att bli en invecklad filosofi.

Vad är frälsning?

Vi ska börja från början av texten: *I hoppet är vi frälsta*. I de här orden ryms alla de tre nämnda tempusen:

(1) *Vi är frälsta*. Det skedde för tvåtusen år sedan. Jesus sade på korset: Det är fullbordat. Ingenting återstår att göra. Djävulens attacker som ledde Jesus till korset blev en triumf: Jesus krossade djävulens huvud. När han uppstod skrevs kvittot på att allt är klart: det är öppet för en syndig människa att gå in genom förhänget till det allra heligaste, för syndaskulden betalades genom Jesu blod. Nu återstår för oss en likadan uppståndelse som hans, även om vi ska läggas i grav på samma sätt som Jesus. Om vi får uppleva den stora dagen när Jesus återvänder, får vi möta honom uppe i rymden, skriver Paulus i 1 Tess 4.

Det här är en sanning som grundar sig på det som har skett. Det är förgången tid, preteritum.

(2) *I dag är frälsningens dag*. När jag ser på mig själv och speglar mig i Guds heliga lag ser jag en syndare som som är dömd av Gud. Jag har inte något hopp om frälsning i mig själv. Jag ser begärelser i mitt kött som är fientligt mot Gud. Och jag ser att Guds lag kräver dödsstraff för mina överträdelser av Guds lag. Men när jag ser vad Jesus har gjort för mig, och ser Ordets vittnesbörd om den redan skedda frälsningen, då får jag visshet om att det inte finns någon fördömsen för dem som är i Kristus Jesus.

Hur kan jag veta att jag är i Kristus Jesus? Jo, för att jag är döpt och genom dopet förenad till gemenskap med hans död. Och genom dopet har jag vuxit samman med honom till en lika uppståndelse. Därmed är jag genom tron förenad med honom och har del av alla hans välsignelser. Jesus intygar med skärpa, att den som lever och tror på honom redan har övergått från döden till livet. I dag får också du tro detta ord. När du tror det är du frälst.

Det är här något som gäller i dag, det är presens, nuvarande tid.

(3) *Frälsningen på den yttersta dagen.* När jag hör det här och när jag berättar det för dig som har samma förmån, ger det hopp, och rentav visshet om att vi ska nå det eviga livet hos Gud. För det är Allmäktig Gud som garanterar det. Men likväl suckar vi. Vi våndas med hela skapelsen. Oron för allt det onda omkring oss kommer vi inte loss från. Ska jag verkligen komma igenom? Hur kan jag vara viss om att bli frälst på domens dag?

Åter blir jag rädd. Jag är svag, jag känner att jag inte har tillräckligt stark tro. Det går dåligt om det hänger på mig. När vi tänker så kommer Anden och hjälper oss i vår svaghet. Han vädjar för oss med suckar utan ord. Utan Guds kraft att uppehålla troslivet skulle vi vara förlorade, även om vi har del av det som har skett. Och många är det som går förlorade, för att de inte bryr sig om vad som skedde på Golgata kors för två tusen år sedan. Hur ska vi nå målet? Målet ligger framför oss, det är något som vi ännu inte har nått fram till. Det är fullkomningen, när vi ska vara fria från allt det som vi nu suckar över, när vi inte mera behöver tro utan får se. Vi kallar det himlen. Det är futurum, det kommande. I hoppet är vi frälsta.

De här tre tidsformerna beskrivs också genom kyrkoåret, som är en väldigt bra pedagogik. Det förgångna har vi haft ögonen på under julen, när vi tänker på hur Gud blev människa i det lilla barnet som Maria födde. Sedan har vi följt honom under hans krafts dagar och fram till korset. Sedan har vi jublat över hans uppståndelse och firar fortfarande påskens glädje några veckor till. På torsdag firar vi Kristi himmelfärds dag, en stor högtid då vi tänker på hur Jesus tar tillbaka sin allmakt och som kung återvänder till himlen.

Den första halvan av kyrkoåret tar fram det som har skett genom vår Frälsares gärning för oss. Det är färdigt, det är fullbordat i historien.

Det här behöver nu föras in i våra hjärtan i dag. Den Helige Ande påminner om vad Gud gjort genom Jesus. Andens högtid är pingsten, som vi firar om två veckor. Då kommer han för att med kraft predika budskapet om Jesus och föra människor till tro.

Sedan följer trefaldighetstiden då vi går i Andens skola och lär oss hur vi ska betjäna våra medmänniskor genom att återspegla den kärlek Jesus visade oss. Det är nutiden i kyrkans år.

I slutet av kyrkoåret riktas våra blickar mot Jesu återkomst och det eviga livet hos Gud i himlen. Det är futurum i kyrkans år, det tillkommande.

Andens bön för oss

Vi ska ännu återvända till de här tempusformerna men innan vi gör det ska vi se på det textavsnitt som särskilt berör dagens ämne: bönen.

Så hjälper också Anden oss i vår svaghet. Vi vet inte vad vi borde be om, men Anden själv vädjar för oss med suckar utan ord. Och han som utforskar hjärtan vet vad Anden menar, eftersom Anden vädjar för de heliga så som Gud vill.

Det här är en oerhörd tröst när vi känner oss svaga. Kanske vi har eller har haft en kär anhörig som legat medvetlös eller som inte har förmått be, och som inte synbart har reagerat på sånger eller bibelord som vi läst. I en sådan svaghet kommer Anden till hjälp. Också när vi inte har krafter att be fortsätter han att vädja för oss. Och när vi inte själva orkar formulera oss med böneord kan han vädja för oss med suckar utan ord.

Det är nämligen inte i vår egen kraft vi ber. Bönen är en frukt av tron och kommer av samma under som Gud gör när han i dopet föder ett barn på nytt, eller när vi tillförsäkras om syndernas förlåtelse genom nattvardens bröd och vin. Det är han som gör det, det är inte vår kraft som utverkar Guds nåd. Vi ska inte tänka att det är innerligheten i vår bön, eller våra många och välvalda ord, som vädjar till Gud att han ska lyssna till oss. Vi misstar oss fullständigt om vi tänker att Gud hör oss för att vi är fromma och värda att han lyssnar till oss. Nej, i oss själva är vi inte värda att han hör oss. Men Jesus har lärt oss och förmanat oss att be i hans namn. Och då är det Jesus som har meriterna, det är för hans förtjänst som vi får komma inför Gud med våra böner.

Och i honom har vi tillgång till hela den himmelska världens alla krafter, också när vi känner oss som mest svaga. Anden kommer vår svaghet till hjälp. Han påminner oss varför Gud vill höra oss: för Jesu skull. Genom Jesus vill han vara oss nådig och ge oss det som vi behöver. I hans namn får vi be om vad som helst. Och han garanterar att han hör oss.

Men det är ju så ofta som vi klagat över att Gud inte tycks höra oss. Vi ropar och ropar, men får inget svar. Varför verkar Gud sova?

Det gör att vi ibland blir upproriska. Men också då får vi lita på att Gud känner oss och vet vad som är bäst för oss. Vi får lämna allt åt honom. I vår svaghet får vi också lämna vår bön åt Anden, som vädjar för de heliga som Gud vill. Hans bön är alltid den rätta, en bön efter Guds vilja.

Guds beslut och kallelse

Till slut kommer en stor tröst:

Vi vet att allt samverkar till det bästa för dem som älskar Gud, som är kallade efter hans beslut.

Allt samverkar till det bästa: varje sak som sker har betydelse. Varje gång vi misslyckas, varje gång vi missar en antagning till en skola, varje gång vi blir förbigångna när man utser en annan till den tjänst vi sökt, ändå är det med i Guds plan. Och om vi lyckas och blir antagna eller får det jobb som vi sökt, så ingår det allt i Guds plan för oss. Likadant är det med varje sjukdom vi drabbas av, och rent av när någon kär rycks bort från livet. Vi vet inte hur det kan samverka till det bästa, men Gud vet.

När vi ser bakåt i vårt liv ser vi kedjan av samverkande händelser. "Om jag inte hade varit på det där stället just då, då hade jag inte träffat den och den, och då hade mitt liv sett helt annorlunda ut." Så är det nog med många händelser som vi kanske har sett som en slump. Egentligen är allt som sker en samverkan mellan olika händelser. Så är det också med att du och jag har blivit just de som vi är. Vad var det som gjorde att jag blev till, och att jag blev just jag? Tanken svindlar. Tänk att det är Gud som står bakom!

Men vi måste reda ut en sak: vad betyder det att det är de som älskar Gud som har den förmånen att allt samverkar till det bästa för dem? Hur är det då om jag inte kan älska Gud?

Vi har ju redan sagt att vi inte kan älska Gud fullkomligt. Vi är svaga, vi är syndare.

Nu ska vi observera att det finns en förklaring till vilka som älskar Gud. Det är orden "som är kallade efter hans beslut". När har då Gud gjort ett beslut att kalla oss? Jo, det får vi svar på i Ef 1:4f:

Han har utvalt oss i honom före världens skapelse till att vara heliga och fläckfria inför honom. I kärlek har han förutbestämt oss till barnskap hos honom genom Jesus Kristus, efter sin goda viljas beslut.

Nu kommer vi verkligen in på dåtid. Vi förs tillbaka ända till tiden före världens skapelse! Då utvalde han oss att vara heliga och fläckfria inför honom. Det skedde genom Jesus Kristus. Det är inte så att han utvalde oss som om vi var särskilt heliga människor, som har lyckats bli heliga i oss själva, att leva fläckfritt utan synd. Nej, vi vet nog av Bibelns ord i övrigt att det inte finns någon rättfärdig människa, som i sitt eget liv är fullkomlig. Det har bara funnits en: Jesus. Men nu hade Gud bestämt att hans helighet skulle räknas oss till godo. Det är i honom vi kallas heliga.

Vilka gäller det? Gäller det alla? Nej, för vi vet att många människor vandrar som fiender till Kristi kors, och de kommer att förvisas till helvetet på domens dag. Det gäller de utvalda, dem som är kallade efter hans goda viljas beslut.

Det här gör att hoppet om att bli frälst en gång på domens dag verkligen står fast. Det har beslutats redan före världens skapelse. Men nu är den allvarliga frågan: gäller det dig och mig? Hur vet jag att jag är vald till frälsning?

Om du börjar fundera så ska du flytta framåt i tiden, till den tid när Jesus levde, dog och uppstod. Och där kommer Anden oss till hjälp. För han har nämligen sett till att vi har fått veta det, genom de heliga skrifter som han har låtit sina apostlar skriva, det som handlar om vad Jesus gjorde. Där står det att Jesus sa till sina lärjungar, Joh 5:24:

Jag säger er sanningen: Den som hör mitt ord och tror på honom som har sänt mig, han har evigt liv. Han drabbas inte av domen utan har gått över från döden till livet.

De här orden tillämpar Anden på nutid: du som hör Jesu ord, och tror på honom som har sänt honom, du har evigt liv! Då ska det som ännu finns i framtiden, på den dag då Jesus träder fram för att döma alla människor, vara i verkligt trygga händer. Då ska Jesus stå invid dig, och framför dig, och försvara dig mot den som kommer med lagens anklagelse för att du är svag och ovärdig. Då säger han: dig känner jag, för redan före världens skapelse hörde du till mina heliga.

Så här ser vi hur Gud tillämpar sin grammatik: han har gjort allt, ända från sin kallelse och utkorelse före världens skapelse, genom att låta Jesus bli människa och ta vår plats med att lida döden för oss, och så försäkrar han oss i dag: Jag har kallat dig vid namn, du är min! Och därför försäkrar han dig, att han en dag ska kalla dig in i sin eviga härlighet genom sin nåd i Kristus Jesus.

Du trötta, sorgsna själ,
som hungrar efter tröst,
märk dock de orden väl,
att du är återlöst!
Om du blott detta fatta vill,
av hjärtat sätta tro därtill,
ja, som ett barn på Jesus tro,
så skall du finna ro.
(SH 400, Lars T Nyberg)

Slutbön. Amen.